

Lietuviais esame
mes gimę,
Lietuviais turime
ir buti!

Nr. 1. (2539)
20 d. SAUSIS
1974 m.

I S E I V I U D R A U G A S

Skotijos Lietuviu
Laikraštis
EINA NUO 1914 METU

Red. ir Admin. Adresas:
1 CALDER RD., BELLSHILL
LANARKSHIRE,

Kaina 5 penai

LAIMINGU 1974 METU!

P. Vaičaitis.

Yra Šalis

Yra šalis kur upes teka
Linksmi tarp giriu užiančiu
Ir meiliai tarp savęs šneka
Prie giesmininku vieversiu,
Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkiu darbu
Ir prastas poredas marškonis
Apdengia sąnarius visu.
Bet tave meiliai pavašina,
Kaip tik nueisi į svečius,—
Ten tave myli, valgydina,
Kiek tik tai leidžia išteklius.
Ir gražios tos šalies merginos
Ten žydi vis kuo no puikiau...
Šalis ta Lietuva vadinasi.
Bet aš — neilgai ten buvau.

Brangus Geradariai,

Kristaus Gimimo švenčių proga, kaip visada, taip ir šiais metais Kolegija jungiasi malda su visais tais kurie atsimes ir remia mus. Prašome Išganytoją, kad jo atneštoji ant žemes ramybe pripildytu visu širdis, laiduojant džiaugsmą dabartyje ir pasitikėjimą žvelgiant į ateitį.

Pereitais metais Kolegijos gyvenime įvyko eile dalyku, kuriuos norime pažymėti, kad drauge galeto džiaugtis ir dekot Dievui už pasiektus laimejimus, kad pasiskustame ir paprašytume pagalbos, kur matome trukumas.

Pereitu metu eigoje trys iš musu aukletiniu buvo pašventinti kunigais. Du iš jų jau dirba pastoracijos darbu o vienas dar tęsia studijas. Kun. Pranas Jaraška paskirtas vikaru šv. Jurgio Lietuviu parapijoje, Philadelphijoje. Kun. Norbertas Vogtas laikinai talkina Patersona lietuviu Klebonui, N. J. Kun. Lomininkas Valentis tęsia šv. Rasto studijas Romoje, budamas iš toliau Kolegijos alumnas.

Šiais metais bus įšventinti kunigais du iš musu aukletiniu: Juozas Volodka ir Tomas Badovsky. Šis pastarasis yra slovakas.

Šiomet nauju klieriku priememtris. Deja, tik vienas lietuvis, o du italai. Lietuvis yra Janas Prusaitis, iš Brockton, Mass. Čia jaučiu pareigą ypatingu budu padekoti Kun. Petru Šakaliui, Brocktono lietuviu Klebonui, kuris daug rupinosi, kad Jonas Prusaitis atvyktu pas mus studijuoti Pašaukimu reikia. Ju visi turime melsti Viešpatį Dievą. Dievas ju duos. Bet reikia, kad tevai ir klebonai bei kiti kunigai ir seseles ugdytu pašaukimus. Nudien, deja, žatsitinka visai priešingai, kad daug kas ne tik neugdo pašaukimu, bet sąmoninga ir nesąmoninga i yra kelti del jų praradimo.

Kolegijos Svečiu Namas kasmet sulaukia vis daugiau ir daugiau lietuviu maldininku ir keliauninku. Tai leidžia mums intensyviau pagyventi lietuvišku gyvenimu. Stengiames, kiek musu jėgos leidžia, atvykstantiems lietuviams padeti pamatyti Romą. Tikimes kad lietuviu maldininku skaičius ypač padides Sv. Metu proga. Butu gera, kad kiekvienas iš anksto užsiregistruotu, kitaip bus stoka vietos.

Baigiant šį laišką, reiškiamę gilią padėką visiems už visokeriopą gerumą ir prašome neužmiršti musu padeti malda ir geraširdiskumu. Už visus ir kiekvieną jūsu mes meldžiames kasdien, o kas savaitę aukojame šv. Mišias.

Jusu Kristuje Kolegijos Vadovybe
Prel. Ladas Tulaba, Rektorius

Visuomeninko veikejo premija.

Pasaulio Lietuviu Kataliku Bendrija, kurios centro valdyba yra J.A.V., paskelbe visuomeninko veikejo premijai gauti tokias taisykles:

1 Pasaulio Lietuviu Kataliku Bendrija įsteigia nuolatine kasmetine visuomeninkui premija, kurion mecenatas ir iniziatorius yra kun.dr. Juozas Prunskis.

2 Premija skiriama asmeniui kuris savo visuomeniniu veikimu daugiausia pasitarnavo lietuvybes ir krikščioniškos kulturos idealu skieprijimui ir pletimui lietuviuose.

3 Kasmetinę 500 doleriu premiją išmoka kun. J. Prunskio specialus fondas.

4 Pas. Liet. Kat Bendrijos centro valdyba sudaro 5 asmenu jury komisiją, parinkdama kasmet įvairius kontinentus bei lietuviškas kolonijas.

5 Premijai gauti kandidatus gali siulyti visi lietuviai, patiekdami iki 1974 m, vasario 28 dienos jury komisijai motyvuotą raštą.

6 Premijos paskyrimą skelbia Pas. Liet. Kat Bendrijos centro valdyba, nustatydamą kada ir kur ta premija bus įteikta.

7 Jury komisiją sudaro: Ričardas Bačkis (Prancuzija), prel. Petras Celiešius (Vokietija), dir. Vincas Natkus (Vokietija), dr. Jone Pečiulionyte (Šveicarija) ir prel Ladas Tulaba (Italija)

8 Asmuo, siulantis kandidatą visuomeninko premijai gauti, siuncia motyvuotą raštą jury komisijai sekančiu adresu: Msgr, P Celiešius 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstrasse 5, West Germany

Pas. Liet. Kat. Bendrijos cen valdyba

P.S. Jury komisija kandidatų apsprendimo datą paskelbs vėliau.

Jury komisija

16 VASARIO.

Mes lietuviai, švenčiame Nepriklausomybės paskelbimo dieną

Lietuviai visada brangino laisvę, daug dėl jos kovojo ir kovos, iki vel Lietuva bus laisva ir nepriklausoma.

Pasaulis Lietuvių Bendruomenės Seimas, susirinkęs 1973 metais Amerikoje, mums įsėpja:

Nors šio meto tarptautine raida ir laisvojo pasaulio nevieningumas bei nuolaidžiavimas Maskvai lyg ir nežada greito Lietuvos padėties pasikeitimo, yra daug duomenų, kaip istorija liudija, kad kiekvienas svetimuju višpatavimas, nors ir galingą jėgą būtų atremtas, visada yra laikinis ir praeinamas. Likvidavus vakarietiškojo imperializmo liekanas Afrikoje ir Azijoje, ateis eilė likvi duoti ir sovietinį kolonializmą.

Lietuvių tauta trokšta kuogrečiau numesti maskolius jungą. Taip ipareigoja mus 16 vasario tartas žodis

POSEDŽIAVO VADAI

Vilniškes kompartijos centro komiteto visumos posėdyje buvo svarstomas klausimas "Uel priemoniu toliau gerinti vadovavimą pirmiems partinėms organizacijoms ir didinti jų vaidmenį, vykdam. Sovietu Sąjungos kompartijos XXIV suvažiavimo nutarimus". Pagrindinį pranešimą padarė ne kompartijos I sekr. A Sniečkus, bet II sekr. V. Charazovas, kurį Maskva yra atsiuntusi prižiureti A Sniečkui. Rusas V. Charazovas savo pranešime nusiskunde, kad dar netruksta politiškai atsilikusiu, užsidariusiu žmonių, nesąžiningai atliekančiu visuomenei naudingą darbą. Taigi, rusui V. Charazovui vis dar akis bado lietuvių tautiškumo apraiškos, nepasitikėjimas vyriausiuoju "broliu" rusu ir prisirišimas prie religijos, kuriai minkštaširdiškumo parodo net ir kai kurie partiečiai

KAUNAS

Vyskupas L. Povilonis Kauno arkikatedroje įšventino subdiakonais 16 seminarijos aukletiniu ir du lektoriu, lapkričio 25 dieną

IŠ AMERIKOS

Vysk. V. Brizgys iš Čikagos išvyko į Kolumbiją dalyvauti lietuvių įsikurimo šiame krašte sidabriniame sukaktyje. Ji bus paminėta religiniais bei kultūriniais renginiais

AUGANTIS KAUNAS

V. Dovydaitis "Tiesos" 269 nr. skaitytojus informuoja: "Pakeliui iš Vilniaus į Kauną jau iš tolo kaireje automagistralės puseje boluoja nauji gyvenamieji namai. Dabar statybininkai persikele į kitą plento pusę. Čia išaugs šeši Kalniečių ir Eigulių mikrorajonai, skirti 60,000 kauniečių. Statybininkai jau paklojo pamatus pirmiesiems namams. Nauji mikrorajonai saviti. Uniformuotas surenkamos namu konstrukcijos bus įvairiaj komponuojamos į 5, 9 ir 12 aukštų pastatus. Tuo būdu ir lygioje vietoje įmanoma sudaryti gražius architektūrinius ansamblius, išvengti monotoniškos. Naujos serijos namai bus patogesni ir ju šeiminiškams. Virtuves žymiai didesnes, negu ligšiol, kambariai nepereinami, patikimesne bus atlieku surinkimo kolektoriai..."

VIESULAS

Sausio II ir I2 dienas smarkus viesulas puole Skotiją. Viena moteris buvo užmušta Coatbridge mieste. Apie šimtas yra sužeisti. Aplaužyta daug namu, išversta medžiu, telefono ir elektros stulpu. Tokio viesulo Skotija nemate nuo pat 1938 metu

KNYGA APIE W. BRANT

Neseniai pasirode G. Stewart-Smith redaguota knyga apie Vokietijos kancleri W. Brantą ir jo "Ostpolitik". Joje irodinejama, kad Brantas siekia suvienyti Vokietiją neutralumo pagrindu. Toks suvienijimas reikštu dabartinės Vakarų Europos gynimo sistemos galą. Už susivienijimo kainą Vokietija išpareigotu išstoti iš Nato. Naujoji suvienyta Vokietija pasiliktu visiškai neutrali

Minejimas Ir Šoku Vakaras

Šv. Kazimiero Parapijos draugija rengia Nepriklausomybės Dieną su šoku vakaru šeštadienį, 16 Vasario Lietuvių Institute, Musenuose.

Pradžią 6 val. vak. su užkandžių programa ir šokiais iki 11,30 val.

Baras veiks vietoje.

Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti, pasilinksinti, ir tą progą paremti Parapijos draugijos veikla.

Bilietu kainą 70 p. kuriuos prašome kuo anksčiau įsigyti nuo Parapijos draugijos nariu.

Valdyba

Metinis Suvažiavimas

Šv. Kazimiero Parapijos draugijos visuotinis suvažiavimas bus sekmadienį, 3 d. Kovo, Glasgovo Blaivybes saleje tuojau po pamaldu

Visus skyrius kviečiame atsiusti delegatus, viena nuo keturiu nariu.

Suvažiavimo tvarką bus tokia:—

- 1 Atidarymas ir prezidiumo renkimas
- 2 Mandatu tikrinimas.
- 3 Valdybos pranešimai
- 4 Diskusijos ir sumanymai
- 5 Naujos Centro Valdybos ir Rev. komisijos renkimas.
- 6 Suvažiavimo uždarymas

Valdyba

Užuojuata.

Užuojuata Craigneuk L.K.M:Dr netiketa mirus Jonui Kaminska. Mes reiškiam širdinga užuojuata jo žmonai netekus mylimo vyro, dukrelems netekus brangaus tevelio. Mes kartu ludira neteke gero pamaldaus žmogaus.

A. K. sekr.

Miela Naujiena

Vakaru Europos lietuviu vyskupas A. Deksnys žada mus, Skotijos lietuvius, aplankyti gegužes pradžioj. Mylimą Ganytoją iš anksto už tai nuoširdžiai sveikiname ir jo laukiame.

PAMALDOS

CRAIGNEUK 26 sausio 5 val išpažintis.

BURNBANK 26 sausio 6 val išpažintis

GLASGOW. 3 vasario 2 valandą mišios.

MUSENAI. 10 vasario 2 val. mišias. Melsime Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

CRAIGNEUK 23 vasario 5 val išpažintis.

Egz. už a. a. Antaną Zaranką bus 9 vasario 11 val. Šv. Luko bažnyčioje, Glasgow.

JUBILIATAS 1914—1974

Prieš 60 metu Skotijoj pasirode musu "Išėivių Draugas". Tai buvo 1914 metais 1 sausio. Sumanytojas ir jo pirmas redaktorius buvo kun. Juozas Norbutas. Nuo 1934 metu jį redaguoja iki šiol prel. Juozas Gutauskas. Su dekingumu minime visus tuos Skotijos lietuvius, kurie į talką ejo musu laikraščiui vienu ar kitu budu. Raštais gražiai reme J. Valaitis, J. Butkevičius, J. Gečionis O. Gečionyte, J. Stepanauskas J. Serafinaite, M. Bancevičiute ir A. Jovaras. Administratorio pareigą Valaitis J. Matulaitis. Mikalauskas, J. Javorskis, J. Jurgilas, Kašponis, K. Savonis, A. Jovaras. Raidžių renkejos buvo A. Kučinskaite, Ona ir Kaze Mikalauskaites, O. Paškevičiene, K. Dzidolikaite, S. Zorskiene, G. Danilevičiene

Kadise Iš. Dr. turejo per tūkstanti skaitytoju. Deja, senieji skaitytojai traukiasi į amžinybę, nauju neateina. Iš savaitraščio jis yra paverstas virsti menesiniu. Ir toks negaletu gyvuoti, jei jo geraširdiskai neparemtu aukotojai skaitytojai.

"Išėivių Draugas" yra jubiliatas Už jį senesni yra tik keturi Amerikos lietuviški laikraščiai. Musu Jubliata nuoširdžiai sveikiname!!

Musu ligoniai.

BLANTYRE. Mašinauskiene susirgo rimtai Jau visą menesi gulį lovoje, širdis silpna.

K'NLOCHLEVEN Jurgis Navickas vel paguldytas Oban ligo—ninej.

BLANTYRE. A. Prisevičius vos paeina. O buvo toks keliauninkas nepavejamas.

CRAIGNENK Šimanskiene porą savaičiu nesveikavo.

GLASGOW. Menkevičiui jegos mažeja. Retai apleidžia kambari—nors vienam baisiai nuobodu.

BLANTYRE. Lukoševičius vos nenumire. Šaukesi gydotojų ir kunigo

Musu mirusieji

Iš Lietuvos gauta žinia kad Kau ne mire kun. J. Inkratas, sulaukęs 79 metu. Labai iškilmingai buvo palaidotas 26 lapkričio. Mišias atnašavo vyskupas L. Povilonis, dalyvaujant apie 75 kunigu. Kartu su juom Sein seminarijoj yra mokesis kun. K. Matulaitis ir Prel. J. Gutauskas

GLASGOW. Kun pranciškonas Malcolm Monaghan palaidotas 8 sausio po iškilmingu gedulingu mišiu Daugelis lietuviu jį pažinojo ir labai gerbe.

BELLSHILL Ona Ruginiene mire 15 d sausio 83 metu. Gyveno viena sunus Albertas ir marti kasdien į lanke. Velione priklausė prie musu draugiju, jai buvo miela, kas lietu—iška. Paliko trys sunus, kurie gražiai kalba ir dainuoja lietuviškai ir visi motina gražiai palaidojo.

Amžiną laimę duok jiem Viešpatie

Sv. Kazimiero Dr. Par. tre. ir ket.ketv.apyskaita

Alkevičiene Glasgow.	£1 00
Parapijos šokiai	£28 58
Bliudžius New Stev,	„ 2
Januskaitiene	„ 2
Stravinskaite	„ 1 50
Gabalis Glas.	„ 2
Šimašius	„ 2
Morkunas Glas.	„ 2
Puodzius „	„ 1
Stankus „	„ 2
Šmitiene „	„ 1
Docherty „	„ 1 50
Poutienius Bell.	„ 1
Zaleckiene Glas.	„ 1
Žitkus Girvin	„ 2
Paplauskai Moss.	„ 1
Milliken Ruther.	„ 1
Truškevičiene Glas.	„ 1
Stoneiburn	„ 1 70
Dalkeith	„ 4 50
Žitkus Coatbridge	„ 1 50
Kizlikas Burn.	„ 1 50
Blantyre	„ 5 30
Krugžda Bell.	„ 2
Balsytis Glas,	„ 2
Rickiene „	„ 1
Pikiene Holytown	„ 2
Černeliene Bell,	„ 2
Dabulevičiene Bell.	„ 1 50
Pavilionis Moss,	„ 1
Kukauauskas	„ 1
Stoneyburn	„ 1 60
Srungiene Prestwick „	„ 2
Jovaras Bell,	„ 1
Naušimkis Banke	£57 17
Viso Pajamu	£142 35
Klebonijai Sumoketa	£60
Prel Gutauskui	„ 30
Likutis	£52 35

Kasin J Bliudžius

Parama Is. Draugui

P Bulaitis Lond	2 sv
Miss M Sirutis Lond	1 sv
M Bancevičiute Bell	1 sv
Dabulevičiene Bell	1 sv
J Rodgers Erskine	1 sv
Andruškevičiene Crg	1 sv
Juškaitis Blau	1 sv
Kizlikas Burnh,	50 p.
Juodišiene Glas	2 50
Krasauskiene Crag	2 sv
Paškevičiene Bell	1 sv
Nuoširdžiai dekojame Adm.	

IS VISUR.**V. ZIDZIKAUSKAS**

Mire naktį iš gruodžio 1 į gruodžio 2 d. Niujorke. Velionis yra VLIKo pirmininku, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininku ir aktyvių veikėjų politinėje srityje. Nepriklausomaj Lietuvoj jis buvo vienas gambiausiu diplomatu, gynęs savo valstybes reikalus tarptautiniuose forumuose. Su Lietuva jis buvo suaugęs neatskiriamai. Jos likimu jis sielojosi visa laiką ir dirbo ta linkme, kiek jo jėgos leido. Už tai jis vertas visos tautos pagarbos.

ITALIJA

Šv. Kazimiero Lietuvos Kolegijoje įvyko Tevu marijonų nepaprastoji kapitulos sesija, kurioje dalyvavo visu šios vienuolijos provincijų atstovai iš JAV, Brazilijos, Argentinos, Britanijos ir Lenkijos, svarstę įvairius nuostatus atnaujinimo klausimus. Sesijoje taip pat dalyvavo ir lietuviai marijonai: vicegenerolas kun V Rimšelis, generalinis sekr. kun J Duoba, JAV lietuvių marijonų provincijos atstovas kun A Miciunas ir Lietuvos marijonams atstovės kun dr J Vaišnora. Marijonų naują centrą pašventino kardinolas Poletti. Marijonų vienuolijos įsteigimo 300 metų sukakties iškilmes užbaigtos gruodžio 8 d kardinolo A Samores atlaikytomis Mišiomis, kurias jie koncelebravo su marijonų vienuolijos vadovais.

KOMUNISTAI DARBIČIU PARTIJOS

Britų komunistų partijos pramonės skyriaus organizatorius Bert Ramelsonas per ITV pareiškė, kad "politiškai sąmoningi komunistai vaidina dominuojantį vaidmenį, nustatant Darbo partijos politinę programą". Jis taip pat pareiškė, kad komunistai aktyviai dalyvauja organizuojant streikus ir darbininkų neramumus. "Kapitalistinėje sistemoje taika yra nenormalus dalykas. Čia visada vyksta nesuderimas konfliktas tarp darbdaviu ir darbininku"

PERSEKIOJA

Čekoslovakijoje religijos persekiojimas vyksta pilnu tempu. Slovakijoje iš 90 klierikų, numatytu ateinančiais metais šventinti kunigu 41 buvo pašauktas į karinę tarnybą, nors jie pagal įstatymus nešaukiami kariuomenen. 80 jaunuoliu buvo padavę prašymus šiais metais įstoseminarijon, bet tik 20 buvo leisti seminarijon priimti. Pasiaiškinta, kad ateityje nebusių kunigų pareikalo vimo, nors jau dabar 70 parapijų Slovakijoje kunigų neturi.

ARABAI

Katalikiškas arabų universitetas pasak Vatikano radijo, tuojau bus atidarytas Betlejuje, Izraelio užimtoje Jordano sityje. Universitetui vadovaus Krikščionių Broliu vienuolija. Veiks humanitariniu ir tiksliau mokslu fakultetai, administraciniai ir verslo kursai.

Juoktis-sveika.**TEVAS IR SUNUS**

Kai sunni suejo 20 metų amžiaus, t vas, ištraukęs cigarečių dėžutę siulo:

—Imki, dabar jau leidžiu tau rukti.

—Ačiu, tete, jau dvieji metai kai mečiau rūkęs

TEN PAT...

"Mano žmona, prityrusi keliautoja, visada sako, kad kelionei reikia nepamiršti dviejų dalykų: pasiimti lagaminą daiktams susidėti, ir vyrą lagaminui nešti".

PAVELUOTAI

Tėvas į paaugles dukters užklausa, ar tiesa, kad meile atimanti protą: "Šventa tiesa, bet po vedybų protas grįžta, deja, jau pervelai".

ADRESAI:

Lietuvos Pasiuntinybe
17 Essex Villas London W.8.

Prel. J. Gutauskas
4 Hopehill Rd. Glasgow, G20 7HH
Tell: 041 332 4530

Kun. S. Matulis M. I. C.
16 Hound Rd., W. Bridgeford
Nottingham. NG2 6AH

Kun. K.A. Matulaitis.
Kun. J. Sakevičius.
21 The Oval
Hackney Rd. London E.2. 9DH

D. B. L. Sajunga ir Liet. Namai.
1 Ladbroke Gardens.
London W. 11.

**BALTIC STORE Ltd.,
(Z JURAS**

421 Hackney Rd, London E,2
Tell, SHO 8734,

Pasinaudokite mūsų dideliu patyrimu siuntiniu darbe

Siusdami per mus, gausite geriausią patarnavimą žemiausias kainas ir garantuota kiekvieno siuntinio pristatymą greičiausiu laiku.

Visais Siuntiniu reikalais
kreipkitės pas mus,.

JOZEPH POTTS LTD

Funeral & Taxi Service
5 North Road Bellshill

Laidotuvems, Vestuvems ir
kitiems dalykams greitas ir
Geriausias Patarnavimas.
Tell. Bellshill—2286—7

JAMES KIRLAND.

Paminklų dirbejas

PAMINKLAI stiprus, gražus ir
brangus Pastatome pagal jusu
pageidavimą.
Knowetop Monumetal Works,
bles kapines Mother
Tell 63096—3568

Morrow's.

MAISTO PARDUOTVE

503 Main St. Mossend, Bellshill
Tel. 313

MES PARDUODAME:

Juodą duoną, Salami ir kitas
vairiu rūšiu dešras ir mesas. Rūgščių kopustu, agurkus ir kitus maisto produktus.